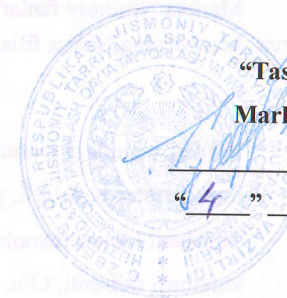

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JISMONIY TARBIYA VA SPORT VAZIRLIGI

JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO‘YICHA MUTAXASSISLARNI
ILMIY-METODIK TA‘MINLASH, QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH MARKAZI

“Tasdiqlayman”

Markaz direktori

I. Tursunaliyev

“ 4 ” 01 2021-yil

MAKTABGACHA TA‘LIM VA TARBIYANING
ME‘YORIIY-HUQUQIY HUJJATLARI
moduli bo‘yicha

ISHCHI O‘QUV DASTUR

“Jismoniy tarbiya instruktori” yo‘nalishi bo‘yicha maktabgacha ta‘lim
tashkilotlari pedagog kadrlarini malakasini oshirish kursi uchun

Toshkent – 2021

Modulning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi bilan 2020-yil 31-dekabrda kelishilgan holda Jismoniy tarbiya va sport vazirligi tomonidan 2021-yil 4-yanvarda tasdiqlangan namunaviy o'quv reja va o'quv dasturga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar:

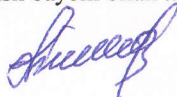
A.Xasanov Markaz "Ijtimoiy fanlar" kafedrasini mudiri, t.f.n., dotsent
N.Tleubergenova Markazning Nukus filiali "Ijtimoiy fanlar" kafedrasini mudiri, t.f.n.

Taqrizchilar:

B.Daumenov Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti O'quv-uslubiy boshqarmasi boshlig'i, yuridik fanlari nomzodi, dotsent
F.Usarov Toshkent kimyo-texnologiya instituti, "Ijtimoiy - siyosiy fanlar" kafedrasini dotsenti, t.f.n.

Ishchi o'quv dasturi "Ijtimoiy fanlar" kafedrasining 2021-yil 4-yanvarda o'tkazilgan 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqqa tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri

A.X.Xasanov

4-sentabr kuni jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, xalqaro musobaqalarga tayyorgarlikni kuchaytirish masalalariga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishi bayoni // <https://uza.uz/uz/posts/>

22. O'zbekiston Respublikasi Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirining 2013-yil 1-martdagi 14-B-sonli "Ta'lim muassasalarining o'quv xonalariida mashg'ulotlar o'tkazishda mehnatni muhofaza qilish qoidalarini tasdiqlash haqida"gi buyrug'i // <https://lex.uz/docs/-2151165>

III. Elektron ta'lim resurslari

23. <http://edu.uz>
24. <http://huquqburch.uz>
25. <http://lex.uz>
26. <http://mdo.uz>
27. <http://senat.uz>
28. <http://stat.uz>
29. <http://uza.uz>
30. <http://uzdjtsu.uz>
31. <http://www.openinfo.uz>
32. <http://ziyonet.uz>
33. <https://minsport.uz>
34. <https://president.uz>
35. <https://sportedu.uz>
36. <https://strategy.uz>
37. <https://www.gov.uz>

Modulning maqsadi va vazifalari

Modulning maqsadi: jismoniy tarbiya instruktorlarining innovatsion yondashuvlar asosida o'quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuqori saviyada tashkil etish, sohadagi ilg'or tajribalar, zamonaviy bilim va malakalarni o'zlashtirish va amaliyotga joriy etishlari uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faolligini rivojlantirishdan iborat.

Modulning vazifalari:

tinglovchilarning zamonaviy kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlantirish;

tinglovchilarning ijodiy-innovatsion faollik darajasini oshirish;

jismoniy mashqlarni o'rgatish jarayoniga me'yoriy-huquqiy hujjatlarni samarali tatbiq etilishini ta'minlash;

maktabgacha ta'lim va tarbiyaga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlarni o'zlashtirish;

Jismoniy tarbiya instruktoriga yo'nalishida malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash.

Modul bo'yicha tinglovchilarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

"Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning me'yoriy-huquqiy hujjatlari" modulini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida:

Tinglovchi:

me'yoriy-huquqiy hujjatlar tushunchasi;

normativ huquqiy hujjatlarning turlari;

me'yoriy-huquqiy hujjatlarni ishlab chiqilishi;

me'yoriy-huquqiy hujjatlarni amalga kiritilishi;

"Ilk qadam" Davlat dasturini o'rganishi;

"Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonunini o'rganishi;

maktabgacha ta'limga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlarni ijrosini ta'minlash to'g'risida bilimlarga ega bo'ladi.

Tinglovchi:

o'z kasbiy faoliyat sohaslarida normativ - huquqiy hujjatlar bo'yicha xizmat ko'rsatish;

maktabgacha ta'limga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlarni tahlil qilish;

me'yoriy-huquqiy hujjatlarni targ'ib qilish;

maktabgacha ta'lim va tarbiyaga oid normativ huquqiy hujjatlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini egallaydi.

Tinglovchi:

me'yoriy-huquqiy hujjatlarni ishlab chiqish;

maktabgacha ta'lim va tarbiyaga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlarni amalda to'g'ri qo'llash;

“Ilk qadam” Davlat dasturiga muvofiq o'z faoliyatini olib borish;

me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq tushunish;

maktabgacha ta'lim va tarbiyaga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlarni takomillashtirish bo'yicha takliflar berish;

korupsiyaga qarshi kurashishning asosiy prinsiplarini bilish;

Tinglovchi:

me'yoriy-huquqiy hujjatlarni baholash va umumlashtirish malakalarini egallaydi.

maktabgacha ta'lim va tarbiyaga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida jismoniy tarbiya jarayonini tashkil etish;

me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida maktab yoshidagi bolalarni ta'lim va tarbiyasi jarayonlarini boshqarish;

maktabgacha ta'lim va tarbiyaga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida otanalarga maslahatlar berish;

Tinglovchi:

me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida maktabgacha ta'lim tashkilotlari jismoniy

11. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi O'RQ-637-son "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-5013007>
12. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 3-dekabrdagi O'RQ-653-son "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-5140909>
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-3107036>
14. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-martdagi PF-5368-son "Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-3578121>
15. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-yanvardagi PF-5924-son "O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" farmoni // <https://lex.uz/docs/-4711327>
16. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 30-oktabrdagi PF-6099-son "Sog'lom turmush tarzini keng tatbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-5077667>
17. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 4-noyabrdagi PQ-4881-son "Kurash milliy sport turini rivojlantirish va uning xalqaro nufuzini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori // <https://lex.uz/docs/-5080074>
18. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 30-sentabrdagi PQ-3305 son "O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida"gi qarori. <https://www.lex.uz/docs/3362881>
19. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-maydagi PQ-4312-son "O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori // <https://lex.uz/docs/-4327235>
20. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 14-avgustdagi 658-son "O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzurida Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta'minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi faoliyatini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi qarori // <https://lex.uz/docs/-3863838>
21. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoev raisligida 2019-yil

Dasturning axborot - metodik ta'minoti

Modulni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbalardan foydalaniladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 592 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 488 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2018. – 592 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2019. – 592 b.
6. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2020. – 400 b.

II. Me'yoriy-huquqiy hujjatlar

7. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi // <http://lex.uz/acts/20596>
8. O'zbekiston Respublikasining 2015-yil 4-sentabrdagi O'RQ-394-son "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/2742233>
9. O'zbekiston Respublikasining 2017-yil 3-yanvardagi O'RQ-419-son "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni. <https://lex.uz/docs/3088008>
10. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 16-dekabrda O'RQ-595-son "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/4646908>

tarbiya instruktorlarining tarbiya jarayonlarini takomillashtirish yuzasidan qarorlar qabul qilish kabi tizimli faoliyat doirasidagi kompetensiyalarni egallashi lozim.

Modulning o'quv rejadagi

boshqa modullar bilan bog'liqligi va uzviyligi

"Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning me'yoriy-huquqiy hujjatlari" moduli mazmuni o'quv rejadagi "jamiyat ijtimoiy-siyosiy hayotida demokratik o'zgarishlar va rivojlanish istiqbollari" o'quv moduli bilan uzviy bog'langan holda maktabgacha ta'lim tashkilotlari jismoniy tarbiya instruktorlarining me'yoriy-huquqiy hujjatlar bo'yicha kasbiy pedagogik tayyorgarlik darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Modulning sport ta'limidagi o'rni

Modulni o'zlashtirish orqali tinglovchilar tarbiya jarayonlarini me'yoriy-huquqiy asoslarini o'rganish, ularni tahlil etish, amalda qo'llash va baholashga doir kasbiy kompetentlikka ega bo'ladi

Modul bo'yicha soatlar taqsimoti:

№	Modul mavzulari	Tinglovchining o'quv yuklamasi, soat		
		Hammasi	Jami	Auditoriya
				o'quv yuklamasi jumladan
1.	Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda me'yoriy-huquqiy hujjatlar tushunchasi va turlari	2	2	2

2.	Jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid qonun va qonunosti hujjatlari, ularning mazmuni	2	2	2	
3.	Vakolatli davlat organining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlari. "Ilk qadam" Davlat dasturi	2	2	2	2
	Jami:	6	6	4	2

NAZARIY TA'LIM MAZMUNI

1-mavzu: Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi va turlari

Reja:

- 1.1. Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi. Jamiyatda ijtimoiy munosabatlarni huquqiy tartibga solish.
- 1.2. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasida ta'lim sohasiga oid me'yorlar va ularning kafolatlari.
- 1.3. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun.
- 1.4. Maktabgacha yoshdagi bolalarga qo'yiladigan Davlat talablari.

Ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etish va boshqarishda huquqiy-me'yoriy hujjatlar tushunchasi va turlari.

O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasida ta'lim sohasiga oid me'yorlar va ularning kafolatlari. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.

Maktabgacha yoshdagi bolalarga qo'yiladigan Davlat talablari.

2 – mavzu. Jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid qonun va qonunosti hujjatlari, ularning mazmuni

Reja:

- 2.1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid farmon va qarorlarining mazmuni.
- 2.2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sport sohasini rivojlantirishga oid qarorlari.
- 2.3. Maktabgacha ta'lim tizimida korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari va uning oldini olish omillari.

Jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid qonun hujjatlari va ularning mazmuni.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid farmonlari va qarorlari.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sport sohasini rivojlantirishga oid qarorlari. O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni.

AMALIY MASHG'ULOT MAZMUNI

3-mavzu. Vakolatli davlat organining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlari. "Ilk qadam" Davlat dasturi

Reja:

3.1. O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi jismoniy tarbiya va sport sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshiruvchi maxsus vakolatli davlat boshqaruvi organi

3.2. Vakolatli davlat organining maktabgacha ta'lim va tarbiya jarayonini tashkil etishga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlari. "Ilk qadam" Davlat dasturi.

O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi jismoniy tarbiya va sport sohasida yagona davlat siyosatini amalga oshiruvchi maxsus vakolatli davlat boshqaruvi organi.

Vakolatli davlat organining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlari. "Ilk qadam" Davlat dasturi